

adcz/+

7

 Spoedpost

7 Signalen van kwetsbaarheid

In het kort

- Wij hebben onderzocht in welke mate inwoners van Zeeland te maken hebben met signalen van kwetsbaarheid. Hierbij onderscheiden wij financiële kwetsbaarheid, kwetsbare (lichamelijke en mentale) gezondheid, kwetsbare zelfstandigheid en eenzaamheid.
- Eenzaamheid is de vaakst voorkomende vorm van kwetsbaarheid, met name onder 80+'ers en jongvolwassenen. Sterke eenzaamheid is iets toegenomen ten opzichte van lichte eenzaamheid.
- Ruim twee op de tien inwoners hebben een sterk signaal van kwetsbaarheid.
- Bijna twee op de tien inwoners hebben meerdere signalen van kwetsbaarheid tegelijkertijd
- Risicogroepen als het gaat om kwetsbaarheid zijn inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt (werkloosheid, arbeidsongeschiktheid), alleenwonenden en alleenstaande ouders.
- Inwoners met signalen van kwetsbaarheid zijn, gemiddeld genomen, minder gelukkig dan inwoners die die signalen niet vertonen. Ook hebben zij minder toegang tot hulp uit de sociale omgeving.

In het algemeen is het goed gesteld met de brede welvaart in Zeeland. Zo zien we in ons onderzoek dat negen op de tien inwoners van Zeeland tevreden zijn met zijn of haar eigen leven op dit moment. Niet alle inwoners ervaren dit echter zo. Er zijn altijd mensen die, om verschillende redenen, meer moeite hebben om 'mee te komen'. Waar in andere vensters van Leven in Zeeland de nadruk ligt op omgevingsaspecten van brede welvaart, gaan we in dit venster in op persoonlijke omstandigheden van mensen. In het bijzonder onderzoeken wij 'signalen van kwetsbaarheid'. We kijken hierbij naar verschillende vormen en combinaties van kwetsbaarheid: financieel, qua gezondheid, qua zelfstandigheid en sociale kwetsbaarheid. Bij welke groepen inwoners van Zeeland zien wij signalen van kwetsbaarheid? En hoeveel mensen ervaren combinaties van verschillende vormen van kwetsbaarheid? Vóórdat we verder ingaan op kwetsbaarheid schetsen we het beeld van de regionale monitor brede welvaart van het CBS over materiële welvaart en gezondheid in Zeeland.

Beeld CBS-monitor

Als we kijken naar de regionale monitor brede welvaart, lichten we in dit kader de thema's materiële welvaart en gezondheid uit. Financiële middelen en een goede gezondheid zijn belangrijke persoonlijke randvoorwaarden voor een fijn leven.

Het beeld van de materiële welvaart van Zeeuwen is bovengemiddeld positief. Allereerst ligt het 'mediaan' besteedbaar inkomen van huishoudens rond het landelijke cijfer.¹ In Kapelle, Veere en Borsele is dit het hoogst (rond 39.000 euro per jaar), in Vlissingen het laagst (gemiddeld 33.700 euro per jaar). Het aandeel huishoudens met problematische schulden is, met zeven procent, in Zeeland het laagst van alle provincies – dat is positief. Net als landelijk stijgt dit percentage wel. In Veere is het aandeel huishoudens met problematische schulden het laagst (rond 3%) en in Vlissingen is dat aandeel het hoogst (rond 10%). Tot slot is ook positief dat de werkloosheid in Zeeland relatief laag is, ook historisch gezien: slechts 3 procent van Zeeuwse beroepsbevolking is werkloos. De verschillen tussen de Zeeuwse gemeenten zijn in dit opzicht klein (CBS, 2025a).

Het beeld van de gezondheid van inwoners van Zeeland is minder positief. De tevredenheid met de eigen gezondheid ligt iets onder het landelijk gemiddelde, maar is sinds de voorlaatste meting door het CBS van 2022 wel iets verbeterd. In Veere, Kapelle, Borsele, Goes en Reimerswaal is driekwart van de inwoners tevreden of zeer tevreden met de eigen gezondheid. In de overige Zeeuwse gemeenten ligt dat rond de 70 procent. Daarnaast kijkt het CBS naar overgewicht en langdurige aandoeningen, om gezondheid van inwoners te meten. Overgewicht is bij de helft van alle volwassen inwoners aan de orde. Langdurige ziekten of aandoeningen komen bij 37 procent van de Zeeuwse inwoners voor. Dit aandeel neemt wel toe. Inwoners van Noord-Beveland kampen het vaakst met chronische aandoeningen.

¹ De mediaan is de middelste waarde als je alle inkomens op waarde sorteert. Het is een alternatieve maat voor het vaak gebruikte 'gemiddelde', die minder gevoelig is voor extreem lage of hoge waarden.

Zeeland is een vergrijsde regio en ouderen kampen doorgaans vaker met gezondheidsproblematiek dan jonge mensen. Vergrijzing zegt echter niet alles. Zo wonen er in Veere ook relatief veel ouderen, terwijl het gemiddelde gezondheidsbeeld daar bovengemiddeld is (CBS, 2025a). Vermoedelijk speelt ook materiële welvaart een rol; mensen met meer materiële welvaart zijn doorgaans gezonder en in gemeenten met meer welvarende mensen, zoals Veere en Kapelle, zijn inwoners ook positiever over hun eigen gezondheid.

Verschillende soorten kwetsbaarheid

De regionale monitor brede welvaart van het CBS beschrijft de brede welvaart aan de hand van gemiddelden. In dit venster gaan we juist specifiek op zoek naar de groep die onder deze gemiddelden uitkomt. We kijken naar zogenoemde 'signalen van kwetsbaarheid'. Hiermee bedoelen we dat een deel van de inwoners in lastige persoonlijke omstandigheden leeft, waardoor zij niet gemakkelijk kunnen profiteren van de toenemende welvaart. In het bijzonder kijken we naar vijf dimensies van kwetsbaarheid:

Tabel 7.1 Overzicht definities signalen van kwetsbaarheid

	Geen signaal	Licht signaal	Sterk signaal
Financiële kwetsbaarheid	Huishouden kan makkelijk rondkomen zonder gebruik spaargeld	Huishouden kan niet moeilijk/niet makkelijk rondkomen zonder gebruik spaargeld	Huishouden kan moeilijk rondkomen zonder gebruik spaargeld
Kwetsbare lichamelijke gezondheid	Rapportcijfer eigen lichamelijke gezondheid 7 of hoger	Rapportcijfer eigen lichamelijke gezondheid 5 of 6	Rapportcijfer eigen lichamelijke gezondheid 4 of lager
Kwetsbare mentale gezondheid	Rapportcijfer eigen mentale gezondheid 7 of hoger	Rapportcijfer eigen mentale gezondheid 5 of 6	Rapportcijfer eigen mentale gezondheid 4 of lager
Kwetsbare zelfstandigheid	Heeft met geen van 8 huishoudelijke taken* grote moeite of kan het niet zelf	Heeft met 1 of 2 van 8 huishoudelijke taken grote moeite of kan het niet zelf	Heeft met meer dan 2 van 8 huishoudelijke taken grote moeite of kan het niet zelf
Eenzaamheid	Niet eenzaam	Enigszins eenzaam	Sterk eenzaam

* Het gaat om: het huishouden doen, warme maaltijd klaarmaken, jezelf verzorgen, jezelf verplaatsen in en om de eigen woning, deelnemen aan het verkeer, eigen geldzaken en/of administratie regelen, gebruik maken van een computer, laptop, tablet en/of smartphone en het zelfstandig leggen van sociale contacten.

financiële kwetsbaarheid, kwetsbare gezondheid (fysiek en mentaal), kwetsbare zelfstandigheid en sociale kwetsbaarheid. Op basis van wat inwoners zelf hebben aangegeven in de enquête van Leven in Zeeland onderscheiden we drie groepen; de eerste groep betreft inwoners zonder signalen van kwetsbaarheid. De tweede groep bevat inwoners met lichte signalen van kwetsbaarheid. Tot slot is er een groep met sterke signalen van kwetsbaarheid.

Eén op de tien inwoners heeft moeite met rondkomen

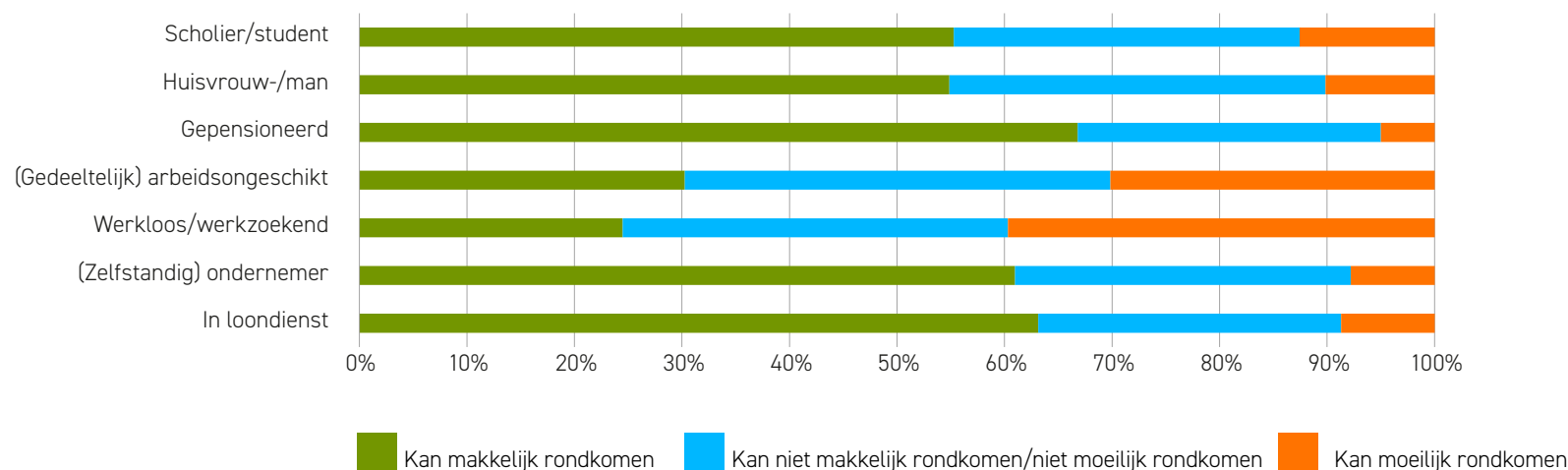
Het hebben van voldoende financiële middelen voor het betalen van vaste lasten is een belangrijke randvoorwaarde voor een gelukkig leven. Voor het signaleren van financiële kwetsbaarheid hebben wij inwoners gevraagd in hoeverre zij, als huishouden, moeite hebben

met rondkomen, zonder inzet van eigen spaargeld. Van alle inwoners geeft ongeveer één op de tien aan dat diens huishouden moeite heeft met rondkomen. Een grotere groep (30%) zit op de grens van makkelijk en moeilijk rondkomen.

Werkloosheid en arbeidsongeschiktheid risicofactoren

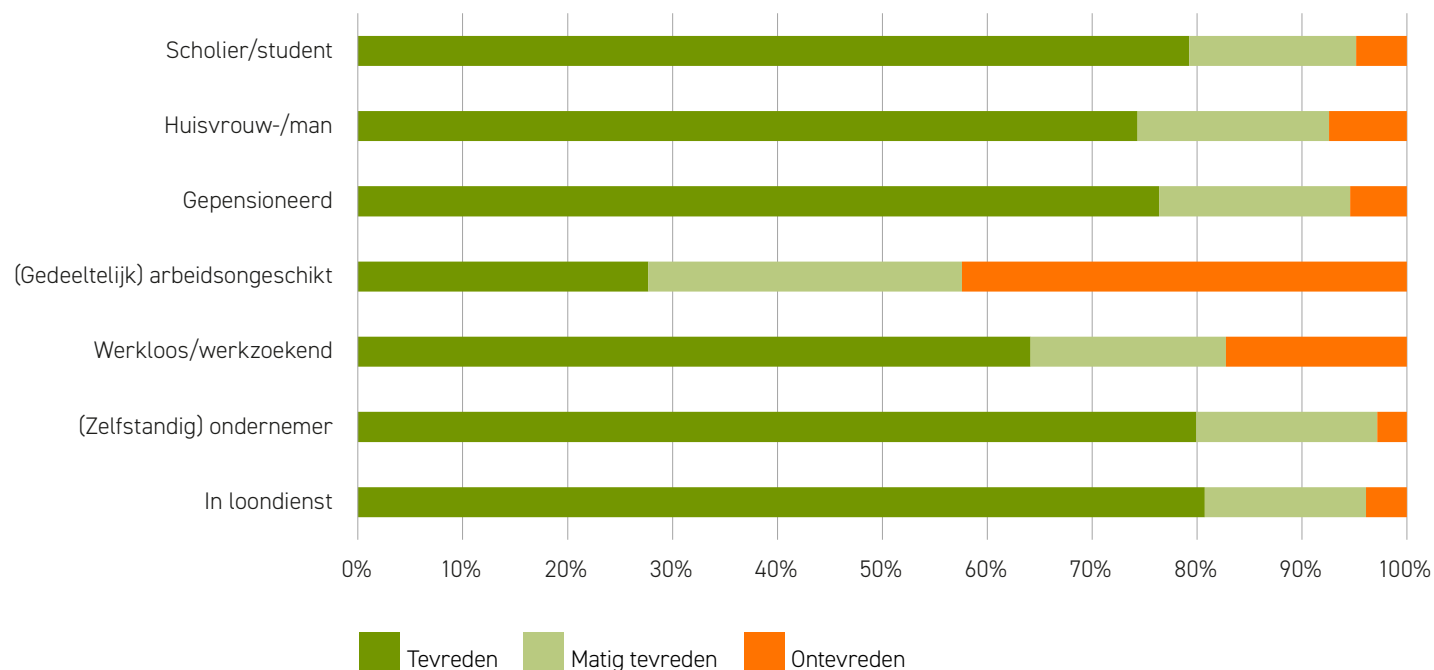
Inwoners in een situatie van werkloosheid of arbeidsongeschiktheid geven het vaakst aan dat diens huishouden moeite heeft met rondkomen (respectievelijk 40% en 30% heeft moeite met rondkomen). Mensen met een hbo- of wo-diploma hebben het doorgaans financieel goed op orde; slechts zes procent van deze groep heeft moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. Regionaal gezien valt Veere in positieve zin op: slechts zes procent van de inwoners uit die gemeente geeft aan dat diens huishouden moeite heeft met rondkomen.

Figuur 7.1 Moeite met rondkomen (huishouden), naar sociaaleconomische positie (% van de inwoners)

Bron: Leven in Zeeland, 2025

Figuur 7.2 Tevredenheid met de eigen lichamelijke gezondheid, naar sociaaleconomische positie (% van de inwoners)

Het percentage (zeer) tevreden is gebaseerd op een 10-puntsschaal, waarbij een cijfer van 7 of hoger correspondeert met 'tevreden' of 'zeer tevreden'.

Bron: Leven in Zeeland, 2025

Dat moeite met rondkomen beperkingen met zich meebrengt blijkt uit de antwoorden die inwoners geven op aanvullende vragen over of hun huishouden voldoende geld heeft om bepaalde zaken te doen/kopen die voor veel mensen heel normaal zijn. Bijna zes op de tien inwoners die moeilijk kunnen rondkomen hebben te weinig geld om meubels te vervangen als die versleten zijn. De helft heeft niet voldoende geld om ieder jaar een week op vakantie te gaan of om regelmatig nieuwe kleren te kopen.

Eén op de twintig inwoners is ontevreden met eigen gezondheid

Een andere belangrijke randvoorwaarde voor een gelukkig leven is een goede gezondheid. Wij hebben inwoners van Zeeland gevraagd naar hun lichamelijke en mentale gezondheid.²

² Dat is anders dan in 2021; toen vroegen wij naar een oordeel van de gezondheid in het algemeen. Hierdoor zijn de resultaten niet vergelijkbaar met de resultaten van Leven in Zeeland 2021.

Lichamelijke gezondheid: arbeidsongeschiktheid en werkloosheid risicofactoren

Van alle Zeeuwse inwoners is, met zes procent, slechts een klein deel (zeer) ontevreden³ met de eigen lichamelijke gezondheid. Ongeveer 17 procent is matig tevreden en ruim driekwart is (zeer) tevreden. Dit aandeel verschilt weinig per leeftijdsgroep. Wel beoordelen inwoners van 80 jaar of ouder hun eigen lichamelijke gezondheid relatief vaak (ruim twee op de tien) als matig.

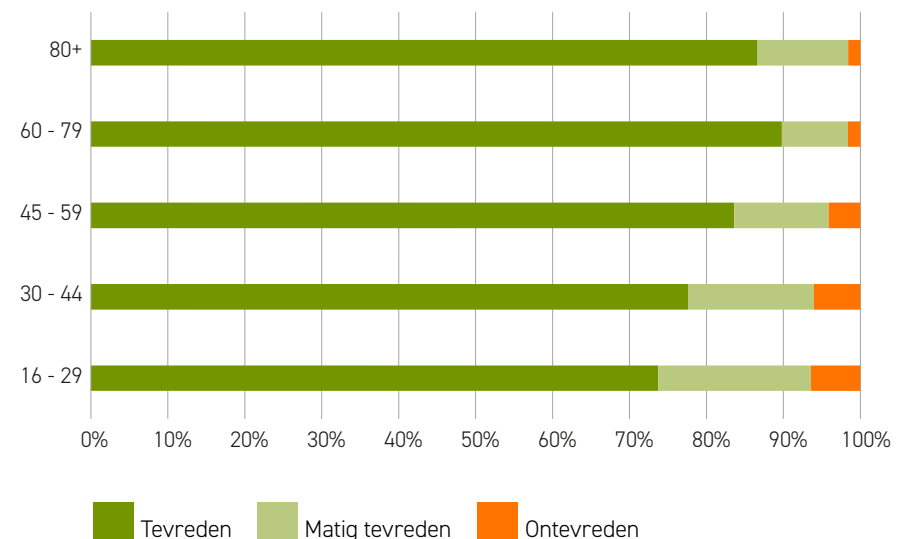
De meest negatief uitgesproken groep, in termen van lichamelijke gezondheid, betreft mensen in een situatie van arbeidsongeschiktheid; vier op de tien zijn ontevreden en ook nog eens drie op de tien matig tevreden met de eigen lichamelijke gezondheid. Ook mensen in een situatie van werkloosheid en alleenstaanden vormen een risicogroep. Inwoners met een hbo- of wo-diploma en inwoners van Veere en Reimerswaal zijn, gemiddeld genomen, met meest positief over de eigen lichamelijke gezondheid.

Mentale gezondheid: jongvolwassenen minst tevreden

Als het gaat over de zelf ingeschatte eigen mentale gezondheid zien we dat ruim acht op de tien inwoners tevreden of zeer tevreden zijn. Ongeveer 13 procent is matig tevreden 4 procent ontevreden. Het oordeel van de mentale gezondheid wordt (groveweg) beter met de leeftijd. De 60 tot 80-jarige Zeeuwen zitten in dat opzicht het best in hun vel: slechts tien procent is matig of niet tevreden. Dat is anders onder de

jongvolwassenen. Van alle 16 tot 30-jarigen geeft een kwart aan matig of niet tevreden te zijn met de mentale gezondheid. Net als bij lichamelijke gezondheid zijn inwoners in een situatie van arbeidsongeschiktheid of werkloosheid en alleenstaanden risicogroepen als het gaat om mentale gezondheid. Hetzelfde geldt voor inwoners die met hun ouders/ verzorgers wonen. Net als bij materiële kwetsbaarheid en lichamelijke kwetsbaarheid zien we dat inwoners met een hbo- of wo-diploma en ook inwoners van Veere het meest positief gestemd zijn.

Figuur 7.3 Tevredenheid met de eigen mentale gezondheid, uitgesplitst naar leeftijd (% van de inwoners)

Bron: Leven in Zeeland, 2025

³ Het percentage (zeer) tevreden is gebaseerd op een tienpuntsschaal. Een cijfer van 7 of hoger correspondeert met 'tevreden' of 'zeer tevreden', een cijfer van 5 of 6 correspondeert met 'matig tevreden' en een cijfer van 4 of lager correspondeert met 'ontevreden'.

Gezondheidsonderzoek Zeeland: gezondheid Zeeuwen verslechtert

Vanwege verandering in vraagstelling kunnen wij onze eigen onderzoeksresultaten rond (ervaren) gezondheid niet goed vergelijken met die van vier jaar geleden.

In de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen rapporteren GGD, RIVM en CBS over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van gezondheid en zorg. In de meest recente rapportage over 2024 en 2025 schetsen zij een beeld waarin zowel de fysieke als mentale gezondheid van de Zeeuwse inwoners onder druk staat. Zij zien dat chronische aandoeningen, mentale gezondheidsproblemen en sociale ongelijkheid toenemen. Vooral mensen met een lager inkomen of die moeite hebben om rond te komen kampen met gezondheidsproblemen en jongvolwassenen (18-24 jaar) hebben het mentaal zwaar (GGD, CBS, RIVM, 2025).

Eén op de dertig inwoners heeft moeite met dagelijkse activiteiten

Een ander aspect van kwetsbaarheid betreft zelfredzaamheid. In ons onderzoek hebben wij inwoners gevraagd naar acht verschillende dagelijkse activiteiten, waar onder zelfstandig het huishouden kunnen doen, het regelen van geldzaken, het gebruik maken van een computer en het leggen van sociale contacten. We zien dat het gros van de inwoners (ruim acht op de tien) bij geen van de door ons voorgelegde activiteiten aangeeft grote moeite te hebben of het niet zelfstandig te kunnen doen. Ongeveer 13 procent ervaart problemen met één of twee van de activiteiten en 3 procent met meer dan twee activiteiten. Het huishouden doen, sociale contacten leggen en gebruik maken van digitale middelen worden het vaakst genoemd als activiteiten die moeite kosten om zelfstandig te doen.

Vooral 80+ers en mensen in situatie van arbeidsongeschiktheid kwetsbaar

Niet geheel verassend zijn het vooral inwoners van 80 jaar of ouder die vaak moeite hebben met huishoudelijke taken en activiteiten: bijna de helft heeft met één of meerdere huishoudelijke activiteiten grote moeite of kan deze zelf helemaal niet uitvoeren. Andere specifieke groepen inwoners die worstelen met huishoudelijke taken zijn inwoners in een situatie van arbeidsongeschiktheid en alleenwonenden. Tot slot zien we, net als bij de andere vormen van kwetsbaarheid, ook hier een rol van opleidingsniveau.⁴

⁴ Dit is niet alleen een leeftijdseffect; ook als je de gepensioneerden (ouderen) en scholieren/studenten (jongeren) buiten beschouwing laat, blijft het verschil naar opleidingsniveau zichtbaar.

Inwoners met basisonderwijs en/of vmbo als hoogst behaald opleidingsniveau hebben vaker moeite met dagelijkse activiteiten (bijna 30%) dan inwoners met een hbo- of wo-diploma (8%).

Ten opzichte van 2021 zien we op de verschillende aspecten van zelfstandigheid geen sterke ontwikkelingen. Wel zien we dat het aandeel inwoners dat moeite heeft met het huishouden en met het leggen van sociale contacten ten opzichte van 2021 iets is toegenomen.

Eén op de tien inwoners voelt zich sterk eenzaam; aandeel neemt toe

De laatste vorm van kwetsbaarheid die we beschouwen betreft sociale kwetsbaarheid en in het bijzonder eenzaamheid.⁵ Ongeveer vier op de tien Zeeuwen geeft aan in lichte (31%) of sterke (11%) mate eenzaamheid te ervaren. Dit beeld is vergelijkbaar met landelijke cijfers over eenzaamheid (CBS, 2025b). Ten opzichte van vier jaar geleden zien we dat het aandeel inwoners met een sterk signaal van eenzaamheid licht is toegenomen (9% naar 11%) en het aandeel met een licht signaal juist iets is afgenomen (34% naar 31%). Ook in ander onderzoek wordt de urgentie van eenzaamheidsproblematiek in Zeeland onderstreept: relatief veel Zeeuwen kampen met eenzaamheid en het percentage dat kampt met eenzaamheid neemt bovendien toe (GGD, CBS, RIVM, 2025).

Belang van sociale contacten

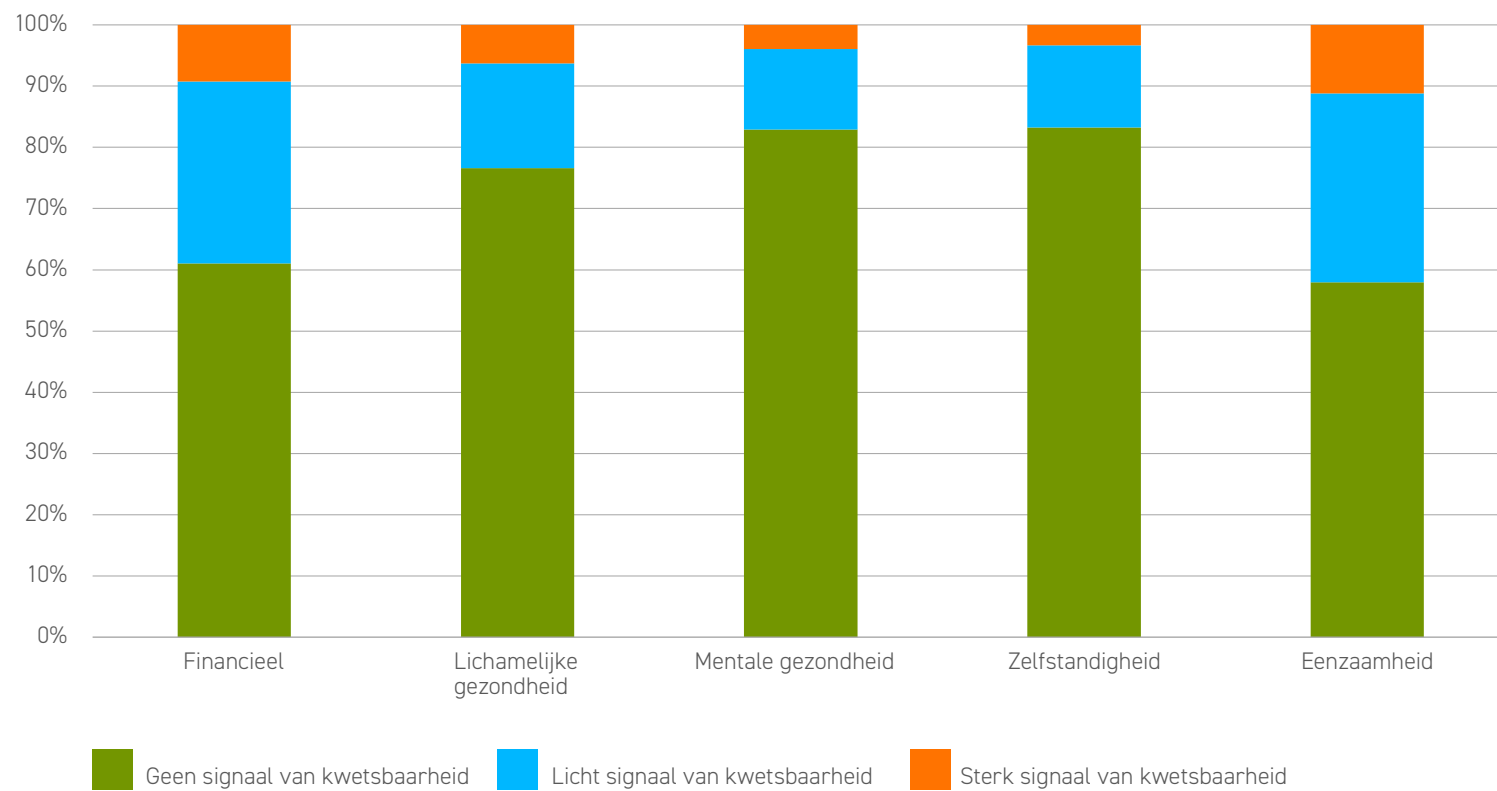
Eenzaamheid in Zeeland komt vooral onder inwoners in de leeftijd van 80 jaar en ouder. Maar zoals we in 2021 al constateerden is er ook onder jongvolwassenen sprake van eenzaamheid en dan in het bijzonder sterke eenzaamheid (14 procent van alle 16 tot 30-jarigen in 2025). De risicofactoren voor eenzaamheid lijken vooral te zitten in de gezinssituatie en de sociaaleconomische positie van inwoners. Zo voelt ruim de helft van de alleenwonenden en alleenstaande ouders in Zeeland zich in meer of minder mate eenzaam. Onder inwoners die arbeidsongeschikt of werkloos zijn is dat aandeel nog hoger. Het is bij al deze groepen, gezien hun aard, goed denkbaar dat een gebrek aan dagelijkse sociale contacten hier een belangrijke rol speelt.

Ruim twee op de tien inwoners minstens één sterk signaal van kwetsbaarheid

Als we naar het totaalbeeld kijken zien we dat twee op de tien inwoners van Zeeland te maken hebben met een sterk signaal van kwetsbaarheid op minstens één van de hierboven beschreven vormen. Als we daarin ook de lichte signalen van kwetsbaarheid meetellen gaat het om een aanzienlijk grotere groep. Van de door ons onderzochte vormen van kwetsbaarheid komt eenzaamheid het vaakst voor, zowel in lichte vorm als in sterke vorm.

⁵ We maken hierbij gebruik van de verkorte eenzaamheidschaal van De Jong Gierveld (1999).

Figuur 7.4 Signalen van kwetsbaarheid, naar soort kwetsbaarheid (% van de inwoners)

Bron: Leven in Zeeland, 2025

Sterke signalen vaak gepaard met ander vormen van kwetsbaarheid

Signalen van kwetsbaarheid kunnen ervoor zorgen dat mensen minder makkelijk 'mee komen'. Dat is zeker het geval voor mensen die te maken hebben met verschillende vormen van kwetsbaarheid. Zo kunnen financiële zorgen bijvoorbeeld leiden tot stress (mentale gezondheid) en kan dat weer leiden tot lichamelijke klachten. Wij hebben de antwoorden van inwoners gecombineerd om te zien in welke mate Zeeuwen te maken hebben met 'stapeling' van verschillende vormen van kwetsbaarheid.

Op het moment dat we de vijf onderzochte vormen van kwetsbaarheid combineren in één analyse krijgen we een beeld van 'stapeling' van signalen. In deze analyse richten wij ons op inwoners met meerdere signalen van kwetsbaarheid, waarvan minimaal één sterk signaal.⁶ Wij beschouwen dit als een groep inwoners met een grote kans dat zij in het dagelijks leven daadwerkelijk belemmeringen ervaren als gevolg van kwetsbaarheid. We zien hier ook samenhang met de algemene tevredenheid met het leven: onder inwoners met stapeling van signalen van kwetsbaarheid is 42 procent niet of matig tevreden met het leven, terwijl dat aandeel binnen de overige inwoners slechts 4 procent is.

In Zeeland hebben bijna twee op de tien inwoners te maken met meerdere signalen van kwetsbaarheid, waarvan minstens één sterk signaal. Een groot deel van alle inwoners met een sterk signaal van kwetsbaarheid heeft dus ook te maken met een stapeling, ofwel

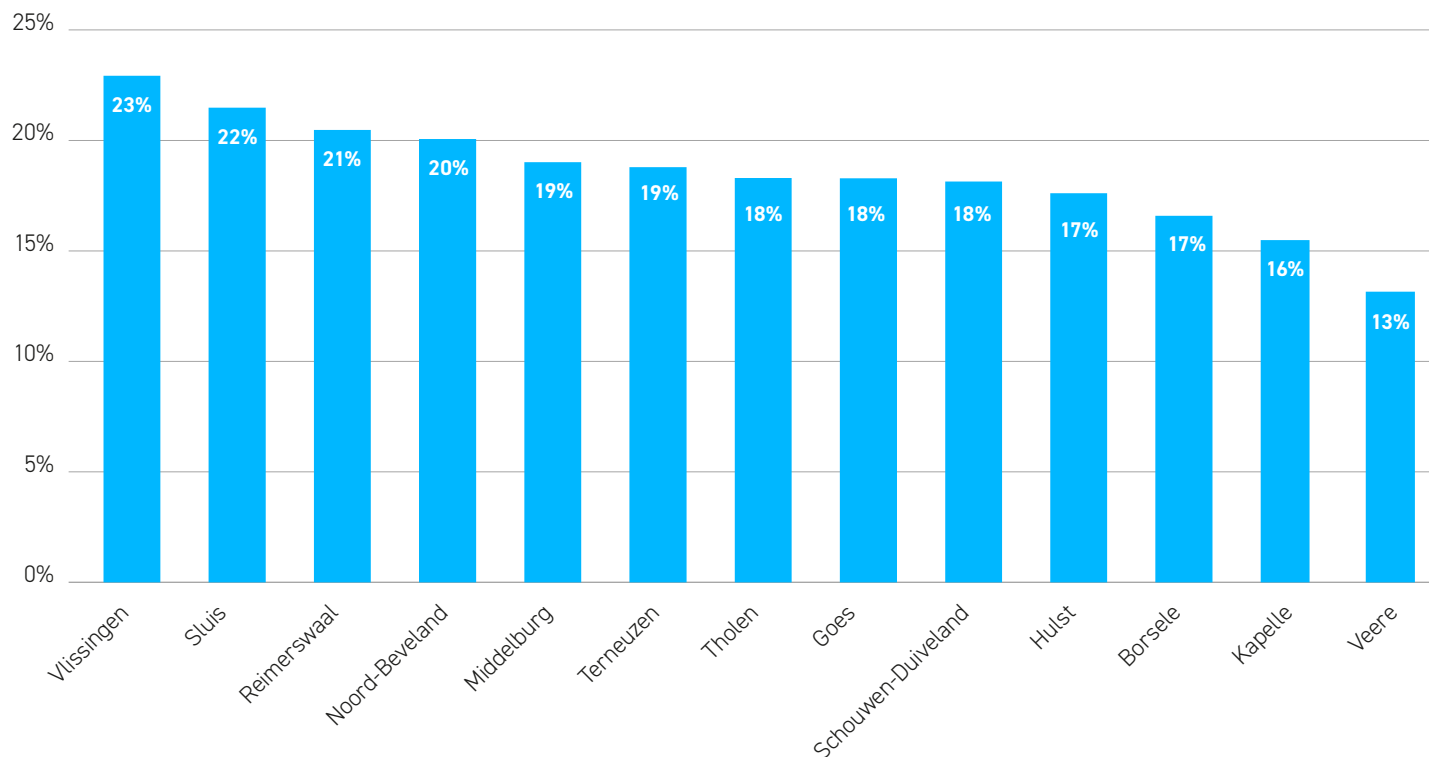
combinaties van meerdere vormen van kwetsbaarheid. Combinaties van twee soorten kwetsbaarheid komen het vaakst voor (32%), maar combinaties van drie (30%) of zelfs vier (26%) soorten kwetsbaarheid ook nog relatief vaak voor. Combinaties van meerdere sterke signalen van kwetsbaarheid komen echter minder vaak voor. Specifieke combinaties van signalen die het vaakst voorkomen zijn sterke eenzaamheid in combinatie met (lichte of sterke) financiële kwetsbaarheid en sterke eenzaamheid in combinatie met een matige of slechte (lichamelijke of mentale) gezondheid.

Samenhang met woonsituatie en sociaaleconomische positie

Stapeling van kwetsbaarheid komt met name voor onder de 80+'ers (vaak kwetsbare zelfstandigheid in combinatie met eenzaamheid) en jongvolwassenen (vaak eenzaamheid in combinatie met mentale gezondheid). Inwoners tussen 60 en 80 jaar lijken van al de leeftijds-groepen het minst kwetsbaar. Verder komen bij een analyse van stapeling de eerder genoemde risicogroepen opnieuw en bovendien sterker naar voren: inwoners in een situatie van arbeidsongeschiktheid of werkloosheid, alleenwonenden en alleenstaande ouders. We zien dus een duidelijke samenhang met de woonsituatie en sociaaleconomische positie bij meervoudige kwetsbaarheid. Ook hebben inwoners met basisonderwijs en/of vmbo als hoogst behaald opleidingsniveau relatief vaak te maken met kwetsbaarheid, met name ten opzichte van inwoners met een afgeronde hbo- of wo-opleiding.

⁶ Dit wijkt af van de wijze waarop in Leven in Zeeland 2021 is gekeken naar stapeling van signalen van kwetsbaarheid. Ook omdat de vormen van kwetsbaarheid nu anders zijn uitgevraagd kunnen de cijfers niet worden vergeleken met die uit Leven in Zeeland 2021.

Figuur 7.5 Inwoners met meerdere vormen van kwetsbaarheid, naar woongemeente (% van de inwoners)

Bron: Leven in Zeeland, 2025

Meeste kwetsbaarheid in Vlissingen en in stedelijke wijken

Relatief gezien wonen in de gemeente Vlissingen de meeste inwoners met meerdere signalen van kwetsbaarheid. In dat opzicht springt Veere er juist in positieve zin uit. Ook zien we dat combinaties van kwetsbaarheid relatief vaak voor komen in de meest stedelijke wijken van Zeeland en juist minder

vaak in de meest landelijke gebied van Zeeland. De hogere aanwezigheid van kwetsbaarheid onder inwoners in bepaalde delen van Zeeland is niet los te zien van de persoonlijke kenmerken en omstandigheden van de inwonerspopulatie. Zo wonen in Vlissingen en ook in stedelijke wijken bijvoorbeeld relatief alleenwonenden.

Kwetsbaren minst vaak toegang tot hulp uit de sociale omgeving

Signalen van kwetsbaarheid hebben invloed op het dagelijks leven en, zoals we eerder zagen, ook de tevredenheid met het leven. De mate waarin individuele kwetsbaarheid ook daadwerkelijk een probleem is, hangt, onder andere, samen met het sociaal netwerk. Voor de vijf verschillende vormen van kwetsbaarheid hebben wij onderzocht in hoeverre mensen met signalen van kwetsbaarheid toegang hebben tot een sociaal netwerk voor hulp of ondersteuning.

Voor mensen met lichamelijke kwetsbaarheid zien we dat ze beneden gemiddeld toegang hebben tot mensen met wie ze kunnen praten over persoonlijke problemen; een kwart geeft aan dit soort mensen niet in zijn of haar omgeving te hebben. Voor alle inwoners is dat percentage 13 procent. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van mensen in de omgeving die willen helpen met klusjes; een kwart van de inwoners met een slechte lichamelijke gezondheid heeft geen mensen in hun omgeving die willen helpen met klusjes, waar dat percentage voor alle inwoners tezamen slechts 15 procent is. Bij kwetsbare zelfstandigheid zien we een vergelijkbaar patroon: degenen met de sterkste signalen van kwetsbaarheid, en dus een grotere kans op een hulpbehoefte, hebben het minst vaak toegang tot hulp.

Ook als het gaat over kwetsbare mentale gezondheid zien we dat de meest kwetsbaren degenen zijn die het vaakst geen (ruim een derde) of beperkt (bijna een kwart) toegang hebben tot mensen met wie ze kunnen praten over persoonlijke problemen. Bij eenzaamheid zien we dit in nog sterkere mate. Dat is op zichzelf niet vreemd, aangezien eenzaamheid vaak direct

samenloopt met een gebrek aan sociale contacten. Ook bezoek aan of van familie, vrienden, kennissen of burens is voor mensen die kampen met eenzaamheid verre van een vanzelfsprekendheid.

Hoewel in mindere mate zien we, tot slot, ook bij financiële kwetsbaarheid dat juist de meest kwetsbaren relatief weinig toegang hebben tot sociale hulp: van de inwoners die grote moeite hebben met rondkomen hebben twee op de tien inwoners geen toegang tot mensen in hun omgeving met wie ze kunnen praten over persoonlijke problemen. Voor alle Zeeuwse inwoners samen is dat percentage 12 procent.

Al met al zien we dus een samenhang tussen kwetsbaarheid en toegang tot hulp vanuit de sociale omgeving: kwetsbare inwoners hebben, gemiddeld genomen, minder toegang tot een sociaal netwerk om op terug te vallen voor hulp of ondersteuning, dan inwoners zonder signalen van kwetsbaarheid.

Conclusie

Het gros van de inwoners van Zeeland is gelukkig. Maar er is ook een (kleinere) groep inwoners die minder gelukkig is. Tevredenheid met het leven hangt onder meer samen met kwetsbaarheid: inwoners met signalen van kwetsbaarheid zijn, gemiddeld genomen, beduidend minder vaak tevreden met hun eigen leven dan inwoners die dat niet hebben.

Ruim twee op de tien inwoners hebben te maken met één of meer sterke signalen van kwetsbaarheid. Signalen van kwetsbaarheid komen het vaakst voor onder jongvolwassen (namelijk mentale gezondheid en eenzaamheid) en 80+ers (namelijk kwetsbare zelfstandigheid en

eenzaamheid). Inwoners in de leeftijd van 60 tot 80 jaar lijken het minst kwetsbaar van alle leeftijdsgroepen. Duidelijke risicogroepen, als het gaat om kwetsbaarheid, zijn inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt (werkloosheid of arbeidsongeschiktheid), alleenwonenden en alleenstaande ouders. De samenhang tussen eenzaamheid en de arbeidsmarktpositie en leefsituatie van inwoners duidt op het belang van (het gebrek aan) dagelijkse sociale contacten met andere mensen.

Eenzaamheid blijft een aandachtsgebied, ook in Zeeland. Niet alleen is het aandeel inwoners dat te maken heeft met een lichte of sterkere vorm van eenzaamheid hoog (vier op de tien). Ook is het aandeel inwoners dat een sterke mate van eenzaamheid ervaart (één op de tien) toegenomen in de afgelopen vier jaar. En dat terwijl de vorige editie van ons onderzoek plaats vond tijdens een coronalockdown. Landelijke cijfers over eenzaamheid laten zien dat eenzaamheid nog niet is teruggezakt naar het niveau van vóór de coronapandemie (CBS, 2025b).

Net als vier jaar geleden zien we opnieuw dat eenzaamheid niet alleen onder ouderen speelt, maar ook onder jongvolwassenen.

Hoewel de werkloosheid historisch laag is ([zie ook venster over werken](#)), zijn er altijd mensen die wel willen en/of kunnen werken, maar wegens omstandigheden geen betaald werk hebben. Betaald werk genereert niet alleen inkomsten, maar zorgt ook voor een sociaal netwerk dat ondersteuning kan bieden en kan helpen bij het verminderen van kwetsbaarheid. Onze analyses laten zien dat dit een extra reden is om te investeren in mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Bijna twee op de tien inwoners hebben te maken met stapeling, ofwel combinaties van meerdere vormen van kwetsbaarheid. Stapeling van kwetsbaarheid komt binnen Zeeland het vaakst voor in Vlissingen en in stedelijke wijken. Net als op veel andere thema's (zie ook andere vensters) springt de gemeente Veere er juist in positieve zin uit. Voor gemeenten blijft het belangrijk om aandacht te hebben voor kwetsbare groepen. Mentale gezondheid en toegang een sociaal netwerk zien wij hierbij in het bijzonder als aandachtsgebieden.

Referenties

CBS (2025a). *Regionale Monitor Brede Welvaart*. Centraal Bureau voor de Statistiek. Geraadpleegd op 21 januari 2026 van <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart>

CBS (2025b). *Statline: Eenzaamheid, persoonskenmerken*. Geraadpleegd op 21 januari 2026 van <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85766NED/table>

De Jong Gierveld, J., & van Tilburg, T.G. (1999). *Manual of the loneliness scale*. VU University Amsterdam, Department of Social Research Methodology. <https://research.vu.nl/ws/portalfiles/portal/1092113/1999%20dJG%20vT%20Loneliness%20manual.pdf>

GGD, CBS, RIVM (2025). *Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2024*. Geraadpleegd van <https://rapportage.ggdzeeland.nl/gezondheidsmonitor-volwassenen-en-ouderen-2024-2025/>